

Fransa'da Öğretmen Yetiştirme Alanında Yüksek Öğretim Reformu

Teacher Education Reform in Higher Education Field in France

Tilda SAYDI*

ÖZ: Fransa'da Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı ile Fransız Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, 2012 yılının sonunda, yeni beş yıllık ülke yönetimi çerçevesinde, reform niteliğinde bir proje öne sürülmüştür. İki bakanlığın ortak projesi, Fransa'nın öğretmen yetiştirme politikasında önemli değişiklikler sunmaktadır. Bu çalışmada, Fransa'nın, öğretmenlik mesleğini seçecek olan üniversite öğrencilerinin sayısını artırmak ve öğretmen niteliğini yükseltmek için uygulamaya koyduğu politika, öngörülen yeni sisteme duyulan ihtiyacın nedenleri, projenin amaçları ve özellikleri ele alındıktan sonra öğretmen adaylarının mesleki yeterlik ve niteliklerini iyileştirme kapsamındaki değişiklikler ve yeni sistemin incelikleri ortaya koyulmaktadır. 21. yüzyılın başında, öğretmen yetiştirme alanındaki bu yenilikçi projenin zorlukları, projenin aldığı eleştiriler, akademik, toplumsal, kurumsal ve mali boyutlarıyla ele alınmıştır.

Anahtar sözcükler: Fransa, öğretmen yetiştirme reformu, yükseköğretim politikası, öğretmenlik yüksek okulları, mesleki yeterlik.

ABSTRACT: French Ministry of higher education and research together with French Ministry of national education, by the end of 2012 and within the framework of the new five-year country management, has launched a reformist project. The common project of the two Ministries develops important changes in education and training of the future teachers in France. In this article, we study in particular, the politics stated by France for increasing the number of the students who are going to choose in their higher education, pedagogical studies and who are going to choose to be a teacher as profession. This politics contains as well, the ways conducting to a better teacher quality. The reasons of the reform, the objectives and the particularities of the project are held out. The stated innovation in order to ameliorate the quality and capacity of the future teachers and related properties of the new system are examined in detail. Considering academic, social, institutional and economic aspects of the issue, the article covers moreover challenges of the project at the beginning of the 21st century, progressive improvements and general comparisons with Turkish system.

Keywords: France, reform of teacher training, higher education policy, teaching colleges, professional qualification.

1. GİRİŞ

Fransa'da, öğretmenler ve onların yetiştirilmesi eğitim-öğretim sisteminin en temel konusudur. Geçmişten günümüze, bu alanda var olan sorunlar için üretilen çözümler ve geliştirilen iyileştirme projeleri, Fransız devlet yönetimi gündeminin ayrılmaz bir parçası olmuştur. Öğretmenlik mesleği için yetiştirilen elemanların niteliğinden ve buradan hareketle Fransız okullarında verilen eğitim-öğretimin niteliğinden akademik, eğitimsel ve ekonomik boyutlarda ödün vermemek, bu ülkenin gelenekselleşmiş bir tutumu olarak bilinir. Bu bağlamda, 2012 yılının sonunda öne sürülen ve daha önce başlatılan reformların bir uzantısı olan öğretmen yetiştirme ve yükseköğretim reformu, Fransız üniversitelerinde öğretmen adaylarının kuramsal eğitimlerinin, biçimlenimlerinin ve uygulamalarının en iyi şekilde yapılması ve öğretmenlere düzenli olarak iş olanağı sağlanması için üretilen yeni bir politikayı ve sistemi içermektedir. Reform, Fransız Milli Eğitim Bakanlığı ile Fransız Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı'nın ortak projesi olarak, öğretmenlik mesleğine yeniden çekicilik kazandırma ilkesine dayanmakta, bu temel ilke etrafında, ayrıca, gençlerde eğitimci olma hevesini körükleme hatta tutkusunu yaratma ülküsüne odaklanmaktadır.

* Yrd. Doç. Dr., Adnan Menderes Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Aydın-Türkiye, e-posta: tildasaydi@adu.edu.tr

Fransa'da, son yıllarda, öğretmen atamalarının aksamaması, uygulama, biçimlenim ve öğretmenlerin parasal durumları konularındaki yetersizlikler, bu mesleğe yönelen gençlerin sayısını azaltmıştır. Koşulların iyileştirilmesi ve mesleğe olan ilginin canlandırılması, asal anlamda, bu nedenle hedeflenmiştir. Bunun yanında, reforma duyulan gereksinimin nedenlerini üç alanda toplamak olasıdır: toplumsal, akademik ve ekonomik kökenli nedenler.

1.1. Toplumsal nedenler

- *Fransız gençlerinin üniversite eğitimine olan ilgilerindeki azalma*

Fransa'da lise bitirme diploması ve üniversiteye girişin ilk adımı olarak anılan *baccalauréat* diplomasını alan her genç yükseköğrenim almaya hak kazanır. *Baccalauréat* üç genel kola ayrılır: genel *baccalauréat* (*baccalauréat général*), teknolojik *baccalauréat* (*baccalauréat technologique*), mesleki *baccalauréat* (*baccalauréat professionnel*). Genel *baccalauréat*, iktisadi ve sosyal bilimler; edebiyat ve dilbilim; fen bilimleri olmak üzere üç üst alanı kapsar ve üç alt dizi barındırır: ES dizisi iktisadi ve toplumsal bilimleri, L dizisi edebiyat ve dilbilimini, S dizisi fen bilimlerini içerir. Teknolojik *baccalauréat* genel bilgiler alanı ve teknolojik bilimleri kapsar; muhasebe, işletme, bilgi-iletişim, insan kaynakları, ticaret gibi dizilere sahiptir. Alt diziler, mimari, inşaat, çevre, laboratuvar, fizik, kimya, biyoloji, psikoloji, tarım gibi konuları içerir. Lise öğrencileri ikinci bir teknik özel alan seçebilirler; seçenekler, otelcilik ile müzik ve dans teknikleridir. Mesleki *baccalauréat* seksene yakın diziyi barındırır ve iki şekilde bu *baccalauréat* diplomasına sahip olunabilir: ilgili sınavın başarılması veya iş yaşamında edinilmiş mesleki deneyimlerin değerlendirilmesi. Lise öğrencisi olarak; dışarıdan eğitim-öğretim alarak; meslek içi sürekli eğitim alarak veya en az üç yıllık iş deneyimine sahipken bireysel olarak sınava başvurarak sözü geçen *baccalauréat* sınavına aday olunabilir. Mesleki *baccalauréat* sahibi olanlar, mesleki eğitim almış nitelikli çalışanlar kitlesi vasfıyla iş sahalarında yerlerini alırlar. Sözü geçen sahalar kabaca şöyle sıralanabilir: kişisel bakım veya sağlık bilgisi hizmetleri, zanaatkârlıklar, çoklu basında görsel tasarım, dijital tasarım, satış, müşteri ilişkileri ve takibi, bakım-onarım ve teknisyenlik, mekanisyenlik, gıda ürünleri işçiliği, üreticiliği ve satışı, muhasebe, güvenlik, sekreterlik, fotoğrafçılık, diş protezciliği, ulaşım ve taşıma işçiliği, giyim ve moda alanları.

İlk ve orta öğretim öğretmeni olmak isteyenler, liseyi bitirmeden önce seçecekleri *baccalauréat* alanına dikkat etmelidirler. Öğretmenlik için en uygun *baccalauréat* üst alanı, genel *baccalauréat* (özellikle L ve S dizileridir; ancak L, S ve ES dizilerinin üçüyle de üniversitede öğretmenlik seçilebilir.) alanıdır. Genel *baccalauréat*, anadili yetkinliği; sosyal bilimler ve fen bilimleri; yabancı diller alanında öğretmen adayına üstünlük sağlar. Aday, eğitimini aldığı üst alan ve ilgili alt diziyi uyumlu olan bir öğretmenlik dalını seçer. Teknolojik *baccalauréat* ise bilgi-işlem ve iletişim-bilgisayar teknolojileri, fizik, kimya, biyoloji, resim sanatları gibi alanlarda adayı öne çıkarır; alt seriyle uyumlu bir öğretmenlik alanı seçilir. Yabancı diller seçeneğini de okumuş olmak öğretmen adayını için çok önemli bir nitelik oluşturur. Yukarıda sözü geçen ikinci bir teknik özel alan seçenler, müzik, dans ve beden eğitimi öğretmenliklerine üniversitede aday olabilirler.

Mesleki *baccalauréat* sahipleri, liseyi bitirir bitirmez meslek alanlarına girmeyip üniversiteye devam etseler bile, öğretmenlik mesleğini seçmeye uygun aday değillerdir. Eğitim danışmanları, gerek lisede *baccalauréat* alanı seçilirken, gerek üniversitede öğretmenlik mesleği seçimi öncesinde, öğrencilere gerekli yönlendirmeleri yapmaktadırlar.

Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanının ifadesine göre, günümüzde, gençler arasında üniversiteye girme oranı sadece % 30'dur. Danimarka'da bu oran % 45'dir. 2012 yılında üniversite eğitimini tamamlamayan ve mesleki diploma alamayan öğrencilerin sayısı 140 bindir. Mezunlar arasında yüksek lisans yapanların oranı % 9 iken, doktora yapanların oranı % 5'dir.

Ayrıca, ulusal ve uluslararası standart değerlendirmelerde gençlerin gösterdiği başarıda düşüş kaydedilmiştir (Fioraso 2012a). Bu anlamda, gençlerin, hayata mesleki özgüven ve profesyonel dinamizm ile başlamaları için, öğretmenlik mesleği saygın bir çıkış yolu olarak önerilmektedir.

- *Toplumsal-ekonomik durumu elverişsiz gençler ve işsizlik*

Karmaşık bir toplum yapısına sahip olan Fransa'da, etnik köken, din, dil ve kültür, ekonomik düzey ve dünya görüşü bağlamında farklılıklara sahip insanlar bir arada yaşamaktadır. Toplumsal-ekonomik yönden elverişsiz ortamlardaki işsiz genç nüfusun, düşük yaşam niteliği, meslek sahibi olamama ve Fransız toplumuyla uyum sağlayamama gibi sorunlarla yaşadığı bilinmektedir. Fransız toplumuyla bütünleşemeyen gençlere toplumda saygın bir konum kazandırmak için, devlet, öğretmenliği meslek edinmede yeniden keşfedilecek bir alan olarak sunmaktadır.

- *İlk ve orta dereceli okulların öğretmen açığı*

2005 yılında, Milli Eğitimin ilk ve orta öğretim kademesinde öğretmen olup çeşitli nedenlerle ve bir kısmı maaşını almaya devam ederek mesleğini yapmayan 70 bin civarında öğretmen olduğu kaydedilmiştir (La commission des finances, de l'économie générale et du plan 2005). Mesleğe olan ilginin artması, öğretmenlerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve sürekli biçimlenim almaları yaşamsal önem taşıyan bir konu olmuştur.

1.2. Akademik nedenler

- *Akademik koşullarda yenilenme gereksinimi*

Öğretmen adaylarının lisans, lisansüstü ve uygulama dönemlerinin süreleri ve stajyerlere stajyer devlet memuru konumunda ödenen maaşlar konusunda, değişen yönetimler tarafından getirilen yenilikler eğitsel niteliğin azaltıldığına dair tepkiler doğurmuştur.

- *Öğretmen yetiştirme bilim dalında yükseköğretim niteliğini iyileştirme gereksinimi*

Üniversitelerden, öğretmen yetiştirme konusunda beklenen görev çok kapsamlı olduğundan, bu kurumların ek kadro, ek kuruluş ve ek araştırma desteği gereksinimi artmıştır. Öğretmen yetiştirme konusundaki yenilikçi hareketlerin gündemde olduğu 2004 yılının kamu raporlarında, Fransa, yükseköğretimin yeterince finanse edilmediği, araştırmaya yeterince kaynak ayrılmadığı şeklinde özeleştiri yapmaktaydı (Blanc 2004).

1.3. Ekonomik nedenler

- *Stajyer öğretmen maaşlarının bütçede oluşturduğu harcama kalemi*

Uygulama eğitimi döneminde, aylık 1300 Avro maaş alan öğretmen adaylarına, stajyerlik yerine, normal maaşlarını alarak, öğretmenliğe doğrudan geçiş yaptırılması önerilmiştir. Ancak, bu öneri benimsenmeyip, eğitim niteliğini azaltmadan mesleğe başlanmasının gerekliliği arayışına gidilmiştir.

- *Malî nedenlerle atamaların durdurulması*

Fransız Sayıştay Kurumu'nun 2005 yılı verilerine göre, bu tarihte Fransa'da, çalışmayan ancak devletten maaşını alan 32 bin öğretmen bulunmaktaydı. Bu durumun devlete olan maliyeti 1,5 milyar Avro olarak açıklanmıştır. 2008 yılı tarihli Fransız Toplumsal Politikalar Genel Revizyon Raporuna göre, tasarruf projesine katkı için, Milli Eğitim Bakanlığı % 46, Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı % 7 oranında atama yapmamıştır (La commission des finances, de l'économie générale et du plan 2005b). Buradan hareketle, düzenli atamaların tekrar yapılması, öğretmen atamaları için belli bir bütçe kalemi oluşturulması, durağan ve âtil görüntünün değiştirilmesi yoluyla, mesleğin düşen toplumsal dinamiklerinin toparlanması gerekmektedir.

Benzer konuların toplumlararası boyutta güncel anlamda varoluşundan yola çıkan ve Avrupa'nın en gelişmiş ülkelerinden biri olan Fransa örneğini ele alan çalışmamızda, bu ülkenin 21. yüzyılın başındaki öğretmen yetiştirme politikasının, eğitim sisteminin iyileştirilmesi için alınan önlemlerin, karşılaşılan zorlukların, yeni sistem hakkındaki görüşlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Türkiye'deki öğretmen yetiştirme sistemiyle ilgili politikalar ve eğitim sisteminin iyileştirilmesi gibi, öğretmenlik mesleğini özendirme ve çalışma koşullarını iyileştirmeyi, öğretmen niteliğini artırmayı, eğitimsel ve bilimsel boyutun geliştirilmesini, meslek içi ve uluslar ve kültürlerarası sürekli biçimlenim sağlanmasını içeren eşdeğer konu ve sorunlara ışık tutulabilir.

2. YÖNTEM

Bu araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Çalışmanın kaynakları Fransız devlet kurumlarının resmi yayınlarıdır. Bilimsel alanyazından ve yazılı basından da yararlanılmıştır. Fransa'nın 2013 yılında uygulamaya koyduğu politika, sistem ve uygulamaları inceleyebilmek için, günümüzden iki dönem geri gidilerek karşılaştırma yapılmıştır. Bu şekilde, iyileştirmeler için aşamalı olarak izlenen yol ve karşılaşılan tepkiler ortaya konulabilmektedir. Bu durum, çalışmanın verilerinin tutarlılığını sağlamıştır. Reformun incelenmesi, konuların sınıflandırılmasıyla gerçekleştirilmiştir: Giriş bölümünde reformun nedenleri açıklanırken, bu nedenlerle yakından ilgili olarak çalışmanın amacı belirtilmiştir. Çalışmada sırasıyla, bulgular çerçevesinde, eğitim sisteminin ilkeleri, aşamaları, yeni sistemin özellikleri, öğretmen nitelikleri, genel karşılaştırmalar ve varılan sonuçlar ele alınmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Eğitim sistemi

3.1.1. İlkeler

Fransa'da öğretmen eğitiminin dayandığı ilkeler şu şekilde özetlenebilir:

- Öğretmenleri kuramsal ve eğitimsel açıdan, her iki yeterliğe eşit derecede sahip ve mutlaka uygulamalı olarak dengeli şekilde yetiştirmek
- Öğretmen yeterliğini biçimlenimlerle sürdürülebilir kılmak
- Öğretmenlerin, çağın gerektirdiği teknolojik donanımları kullanmalarını ve araştırma becerileri edinmelerini sağlamak.

Ülkemizde olduğu gibi Fransa'da da, karar mekanizması merkez yönetimler tarafından oluşturulur. Projeler, fikir birliği içinde ortak çalışmayla, Milli Eğitim Bakanlığı ile Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı tarafından hazırlanır. Fransız devlet yöneticileri, bu iki bakanlığın fikir ve iş birliğinin vazgeçilmez bir ilke olduğunu vurgulamaktadırlar (Fioraso 2012b). Ayrıca, üniversite yöneticileri ve rektörleri birliği, senato üyeleri, yükseköğretim öğrenci temsilcilikleri ve dernekleri, yüksekokul ve enstitü müdürlükleri, sosyal toplum kuruluşları gibi birey ve kurumlar düzenli olarak gelişmeleri izleyerek, rapor yayınlayıp görüş belirtirler. Bu anlamda, kararlarında kamuoyu ile uzlaşmayı çok önemseyen bir resmi yaklaşımın benimsenmesi, Fransa'nın yerleşmiş tutumudur.

3.1.2. Aşamalar

Bu araştırmada, ilk ve orta dereceli okullar için yetiştirilen öğretmen adaylarının üniversite eğitimi konusunda, 2007 öncesi, 2007-2010 arası ve 2010-2013 arası üç dönem incelenerek yapılan iyileştirmeler sergilenmiştir. Buna göre, 2007 yılı öncesinde öğretmen olabilmenin temel şartı, seçilecek öğretmenlik dalına göre, tercihen genel *baccalauréat* üst alanında ve uygun bir alt dizide (tercihen L ve S dizileri: dil, toplum bilimleri, fen bilimleri) *baccalauréat* sahibi olmak (bakınız 1.1), üç yıl lisans eğitimi almak, üçüncü yılda, kuramsal derslerle birlikte, özerk yapıdaki Öğretmen Enstitüsünde (IUFM-Institut Universitaire de Formation des Maîtres) bir yıl pedagojik biçimlenim almak, bu biçimlenim sırasında okullarda bir yıl uygulama yapmak gerekliydi. Uygulama sırasında ve asaleten atanmadan önce stajyerlere ücret ödeniyordu. Lisansüstü eğitim alma zorunluluğu yoktu. Lisans bitiminde ise, öğretmen seçme sınavında başarılı olma zorunluluğu vardı.

2008 yılında, üç yıllık lisans eğitiminden sonra iki yıl lisansüstü eğitim almak zorunlu oldu. Öğretmen Enstitüsündeki bir yıllık biçimlenim, lisansüstü eğitimle eş zamanlı hale getirildi. Ayrıca, lisansüstü döneminde, bir yıl boyunca devletin maaşlı stajyer memuru olarak okullarda ders verme zorunlu hale geldi. Mesleğe giriş sınavları iki aşamaya çıkarıldı. Lisansüstü eğitimin birinci yılının sonunda ön eleme, ikinci yılının sonunda seçme sınavına girme sistemi getirildi. Önceki dönemle bu dönem arasında dört belirgin fark vardır: lisansüstü eğitimin zorunlu hale getirilmesi, eğitimin dördüncü yılında uygulama esnasında ödenen ücretin kaldırılması, lisansüstü eğitimle eş zamanlı olarak stajyer öğretmenlere maaş ödenmesi ve seçme sınavının iki basamaklı olmasıdır. Devlet yönetiminin 2012 yılında değişmesiyle, bu sistem geliştirilmiştir.

Son dönemlerde ise, sistemin daha kökten değişiklikler barındırdığını görüyoruz. Birincisi, Öğretmen Enstitülerindeki eğitimin kaldırılmasıdır. Bunun yerine Öğretmenlik Yüksekokulları (ESPE) açılmış ve yükseköğretimle bütünleştirilmiştir. Üç yıl süren lisans eğitiminin iki yılında, yüksekokulda pedagojik biçimlenim eğitimi alınır. İki yıllık lisansüstü eğitim yapmak ve araştırma tezi vermek zorunludur. Ayrıca, lisansüstü eğitimin ikinci yılında okullarda etken şekilde ders verme uygulaması yapılır. Ön eleme sınavı yoktur. Lisansın birinci yılının sonunda, geleceğin mesleği olarak öğretmenlik mesleği seçilirse, ilk seçme sınavına girilir. Lisansüstü eğitim tamamlandıktan sonra ve mesleği icra ederken, yüksekokulda iki yıl alan uzmanlığı eğitimi alınır. Bir önceki dönemle bu dönem arasındaki en önemli fark, yüksekokullarda alınacak iki yıllık biçimlenim dersleri ve öğretmen olarak atandıktan sonra iki yıl boyunca alan uzmanlığı eğitiminin zorunlu olmasıdır. Buna ek olarak, öğretmenlik mesleğinin öğrenciler tarafından seçilmesi için özendirici yenilikler getirilmiştir. Aşağıdaki tabloda her üç dönemin sisteme getirdiği aşamalar yer almaktadır.

Tablo 1: Tablo Fransa'da Yıllara Göre Öğretmen Yetiştirme Sistemi Ve Aşamaları

	Lisans	Enstitü (IUFM)	Lisansüstü	Yüksek-okul (ESPE)	Uygulama	Seçme sınavı	Notlar
2008 öncesi	3 yıl	1 yıl	İstenirse		1 yıl	Lisans bitiminde	Uygulama, Enstitü sürecindedir.
2008-2011	3 yıl	Lisans+1	2 yıl		1 yıl maaşlı stajyer memur	1-Ön eleme 2-Seçme	Lisansüstü birinci yarıyılıda ön eleme, ikinci yarıyılıda seçme sınavı.

2012-2013	3 yıl	2 yıl	2 yıl alan araştırması (tezli)	Lisans 1 sonu başlar : bütünleşik	1-Lisans birinci yılın sonunda seçme sınavı 2- Mesleğe giriş sınavı	Lisansüstü ikinci yıl sonu uygulama başlar. Geleceğin mesleği seçilirse, lisans1'den itibaren uygulama süreklidir.
-----------	-------	-------	--------------------------------	-----------------------------------	--	--

3.1.3 Özellikler

Yeni sistemin özellikleri beş bağlamda incelenmiştir: Enstitüler ve onların yerine geçen yüksekokullar, seçme sınavları, danışman-rehberlik sistemi, özendirici olanaklar. Ders programlarının genelinde bir değişiklik olmadığından, çalışmanın sınırlarının dışında tutulmuştur.

- Enstitüler

1989 yılında kurulmuş olan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı iken, 23 Nisan 2005 tarihli kanun ile üniversite bünyesine alınan Üniversiteye Bağlı Öğretmen Yetiştirme Enstitüleri Fransa'da tartışmalı bir konu olmuştur. 2007 yılına kadar, öğretmen olmak için, üç yıllık lisans eğitiminden sonra, anılan Enstitüde bir yıl pedagojik biçimlenim eğitimi almak ve okullarda uygulama yapmak gerekiyordu. Ancak, bu sistemde iyileştirmeler yapıldı. 2007-2010 arasındaki dönem geçiş dönemi olarak sayılabilir.

2008'den itibaren, Enstitüdeki bir yıllık eğitim yeterli görülmemiştir. Lisansın son, iki yıl lisansüstü eğitim almak zorunlu olmuştur. Bu dönemde, Enstitünün rolü kaldırılmış, öğretmenlik eğitimi, lisansüstü çalışma yoluyla bir yıl uzatılmıştır. Bu dönemin özelliği, lisansüstü eğitimin ikinci yılında, hem kuramsal derslere devam edilmesi hem de maaşlı stajyer devlet memuru olarak okullarda öğretmenlik yapılmasıdır. Daha önce Enstitüde alınan bir yıllık biçimlenim, uygulama eğitimiyle ve lisansüstü dersleri ile birleştirilmiştir.

2009-2010 döneminde Enstitüler tekrar devreye girmiştir. Bu dönemde, uzmanlaştırma reformu (IUMF de Créteil 2013) ile süresi beş yıla çıkartılan öğretmenlik eğitimine Enstitülerde devam edilmesi istenmiştir. Bu kurumların görevleri beş alanda toplanmıştır: lisansüstü eğitim modelleri hazırlamak ve iki yıllık uzmanlık eğitimi vermek, öğretmenlik seçme sınavlarına hazırlık dersleri vermek, seçme sınavını kazanmış olan stajyer memur öğretmenlere pedagojik biçimlenim vermek, Milli Eğitim Bakanlığı personeline sürekli eğitim vermek, engelli çocuklar için eğitim-öğretim ve uyum faaliyetlerini gerçekleştirmek. 2012 yılının yeni devlet yönetimi, 2013 eğitim-öğretim döneminin başından itibaren geçerli olmak üzere, yeni reform çerçevesinde, Enstitülerin adını, Öğretmenlik ve Eğitim Yüksekokulları (ESPE-Ecole Supérieure du Professorat et de l'Education) olarak değiştirmiş, bu kurumların işlevlerine aynen devam etmelerini uygun görmüştür.

- Yüksekokullar

Yeni sistemde, her üniversite birimi kendi yüksekokulunu ve akademik personel ekibini kurmakla yükümlüdür. Yüksekokullar, görevlerini bildiren teknik şartnamelere göre, Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ortak çalışma ile akredite edilir. Öğretmen adayları, üç yıllık lisans eğitimini izleyen zorunlu iki yıllık pedagojik lisansüstü

çalışmadan sonra, yüksekokullarda kendi alanlarında uzmanlık eğitimi alırlar. Kendi bilim dalında bilimsel araştırma yapmak, uluslararasına açılmak, dijital ortamda ders verme becerisi kazanmak ve çağdaş eğitim-öğretim yöntemlerini öğrenmek bu uzmanlığın öğretmene kazandıracığı nitelik alanlarıdır. Ayrıca, okullarda uygulama yapmak burada da devam eder. Yüksekokullar, ilk ve orta dereceli okulların öğretmen adaylarının dışında, eğitmen, eğitim danışmanı, denetçi gibi eğitimci adaylarına da hizmet verirler.

- Seçme sınavları

2007 öncesinde, üç yıllık lisans diplomasına sahip her aday, Enstitüde biçimlenim almak ve okullarda paralı uygulama yapmak üzere öğretmen seçme sınavına girebiliyordu. Daha sonra, asaleten atanması gerçekleşiyordu. 2007-2008 uzmanlaştırma reformu döneminde seçme sınavı iki aşamalı oldu. Zorunlu lisansüstü eğitimin 1,5 yılının sonunda ocak ayında ön eleme sınavına, haziran ayında seçme sınavına girmek zorunlu hale geldi. Aradaki altı ay dâhil olmak üzere bir yıl boyunca, danışman-rehberliği ve gözetimi ile okullarda uygulama yapıldı. Uygulama sonrası başarılı olma durumunda aday kalıcı olarak atandı. Bu seçme sınavı sisteminin 2010 yılına kadar uygulamaya konulması için çalışmalar yapıldı.

2012-2013 reformu ile getirilen seçme sınavı sisteminde bir tek seçme sınavı vardır. Tüm bilim dallarındaki üniversite öğrencileri, okudukları bilim dalının öğretmenliğini yapmayı seçerlerse, lisansın ilk yılının sonunda, öğretmen seçme sınavına girmek zorundadır. Örneğin, biyolog olmak üzere biyoloji bölümünde okuyan lisans öğrencisi, geleceğin mesleği olarak biyoloji öğretmeni olmaya karar verirse, bu kararı birinci yılın sonunda vermelidir ve bu aşamada öğretmen seçme sınavına girmelidir çünkü bundan sonra alacağı eğitim pedagojik yönde ağırlık kazanacaktır. Reform çerçevesinde öğretmenlik, lisans öğrencilerine geleceğin mesleği olarak tanıtılmakta, özendirici olanaklar sunulmaktadır.

- Danışman-rehberlik

Enstitü'de yapılan paralı uygulamanın 2010 yılından itibaren kaldırılmasının doğurduğu sınıf ve eğitim yönetimi konularındaki ve eğitimsel anlamdaki deneyim eksikliği, danışman-rehberlik sistemiyle telâfi edilmek istenmiştir. Bu sistemde, öğretmen adayı lisansüstü eğitimini aldığı sırada doğrudan bir geçişle okullarda ders vereceğinden, her adayın yanına, stajyerin çalıştığı okuldan ve daldan, deneyimli bir danışman-rehber öğretmen verilmiştir.

Yeni reformda danışman-rehberlik sistemi genişletilerek devam ettirilmiştir. Öğretmen adayları, stajyer devlet memuru öğretmen konumunda maaşlı olarak okullarda ders vermeye, deneyimli bir danışman-rehber öğretmen eşliğinde başlarlar. Bu danışman, bir yıl boyunca stajyer öğretmenin gelişimini takip etmekle, ders modüllerini uygulamada, öğrenci izlenmesinde ve özellikle sınıf yönetiminde öğretmen adayının karşılaşacağı zorluklar konusunda ona yol göstermekle sorumludur. 2013 yılında yayınlanan kararnameye göre, (Décret no 2013-052 du 15-1-2013 – J.O. du 17-1-2013) danışman-rehber öğretmen, adayın okuduğu üniversite rektörü tarafından belirlenir (Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche 2013a).

- Özendirici olanaklar

Fransız Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı'nın (2013b) resmi bülteninde yer alan karara göre (Arrêté du 5-2-2013-J.O. du 10-2-2013), öğretmen olmayı seçen lisans öğrencilerine lisansın ikinci veya üçüncü yılında, lisansüstü eğitim alanlara ise birinci yılda, başvuruları halinde, bir yıllık kamu hizmetleri bursu tahsis edilir. Bursiyerlik için yaş sınırı 25 olarak belirlenmiştir. Bu sınır, fiziksel engelli öğretmen adayları için 30 yaşına kadar yükselir. Kamu hizmetleri bursu alan her öğrenci iş sözleşmesi imzalar ve atandığı okulda, maaşını da düzenli olarak çalışır. Bursiyerlerin haftalık ders verme saatinin 12 olarak belirlenmesine rağmen, bu

süre, okudukları üniversitedeki ders programlarına, katıldıkları eğitimlere ve etkinliklere, sınav takvimlerine ve öğretmenlik yaptıkları okulun akademik programına göre esneklik gösterebilir.

Okullarda ders veren öğretmen adaylarına kamu hizmeti bursu olarak ayda 217 Avro, yılda 2604 Avro (Arrêté du 15-1-2013 –J.O du 17-1-2013) ödenir (Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche 2013c). Buna ek olarak, bursiyerlere, talep üzerine, brüt asgari maaşın saat üzerinden %75'i oranında (Arrêté du 5-2-2013 –J.O du 10-2-2013) devlet desteği verilir (Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche 2013d). Ayrıca, bursiyer öğretmen adayı, 12 ay boyunca, 490,36 Avro aylık brüt maaş alır. Buna karşılık, bursiyerler, toplam beş yıllık öğretmenlik eğitimlerinin sonunda diploma aldıktan sonra ve yüksekokuldaki alan uzmanlığı eğitimine başlamadan önce, öğretmen alımı sınavına hazırlanarak bu sınava girmeyi taahhüt ederler.

Ön işe alım sistemi olarak adlandırılan bu olanaklardan öncelikli olarak yararlanmak isteyenler için bazı şartlar belirlenmiştir: devletin belirlediği az gelişmiş 15 bölgeden birinde iki yıl ikamet etmiş olmak veya bu bölgelerde iki yıl ortaöğretim görmüş olmak gereklidir. Ayrıca, okullarda verilmesi istenen öncelikli dersler bulunmaktadır ve bu derslerin öğretmenleri öncelikli olarak işe yerleştirilir. Örneğin, belli bölgelerde bu dersler, ortaöğretim için edebiyat, matematik, İngilizce ve almancadır.

Normal uygulama yapan öğretmen adaylarının danışmanları gibi, bursiyerin de gözetimi ve danışmanlığı, kendisini izlemekle görevli olan deneyimli başka bir öğretmen tarafından gerçekleştirilir. Danışman, yeni bursiyeri okulda karşılayan, ona kurumu ve kurumsal işleyişi tanıtan, onun çalışma programını hazırlayan ve ona gözlemlerde eşlik eden kişidir. Danışman, bursiyer için, portfolyo şeklinde de olabilen izleme ve değerlendirme belgesi hazırlar. Görevlerini yapabilmek için danışmanlar da, danışman-rehber eğitimi alırlar.

Bursiyerlerin iş tarifindeki görevleri aşamalıdır. Önce, gözlemci olarak derse katılırlar. Sonra, okul içi ve okul dışı bilimsel organizasyonlarda, spor, sanat, kültür ve gezi etkinliklerinde öğrencilere eşlik ederler. Daha sonra, danışman-rehberleriyle birlikte, öğrencilerin proje, ödev, sunum gibi çalışmalarında yer alırlar. Bursiyer, lisansüstü birinci sınıfta ise, sınavların değerlendirilmesi ile ilgili olarak danışman onayıyla çalışabilir. Bursiyerler, üniversitedeki sınıfları ve düzeyleri yükseldikçe gözetimli ders vermeye başlarlar; lisans üçüncü sınıf veya lisansüstü birinci sınıf ise, danışman ve yönetici onayıyla ve deneyim kazandıktan sonra tek başlarına ders verebilirler. Bursiyerlerin iş sözleşmeleri birer yıllık yenilenebilir. Yeni sistemdeki ön işe alımlar 2013'ün Ocak ayında başlamıştır. İkinci işe alımlar için, 2013 yılının Eylül ayı belirlenmiştir.

3.1.4 Öğretmen Nitelikleri

Öğretmen nitelikleri Fransa'da köklü bir gelenekten gelmekte ve bunları iyileştirme çabaları günümüzde aralıksız sürmektedir. Bu nedenle, genel nitelikler başlığı altında inceleyeceğimiz, bir öğretmende aranan donanım unsurları dışında, burada, "Dijital Üniversite: Fransa" projesine de değinmek kaçınılmazdır. Bunun dışında, her öğretmenin sahip olması gereken, 2010'da tekrar gözden geçirilip (Ministère de l'Education National 2010) önemli bir değişikliğe uğramayan on mesleki yeterlik bulunmaktadır.

- Genel nitelikler

İlk ve orta öğretim derecesindeki eğitim kurumlarında çalışacak öğretmenlerin yedi yıl eğitim almaları gerekmektedir. Bu sürenin dağılımı, lisans için üç yıl, lisansüstü için iki yıl, uzmanlık ve araştırma tezi için iki yıl şeklindedir. Öğretmen adayı yükseköğrenim bursu almak isterse, öğrencisi olduğu yükseköğrenim kurumunun eğitim, biçimlenim ve uygulama derslerini izlemekle, sınavlarda başarılı olmakla, kamu hizmeti iş sözleşmesi imzalamakla, beş yıllık yükseköğrenimini tamamladığında ilk ve orta dereceli okullar için öğretmen seçme sınavlarına

başvurmakla ve bu sınavlara girmekle yükümlüdür. Bu süreç aynı zamanda, öğretmen adayının, mezuniyetinden sonra, devlet tarafından kalıcı olarak işe atanmasının güvencesi niteliğini taşır.

Öğretmenlik mesleğini seçmiş olan adayın sahip olması gereken en önemli nitelik, kuramsal ve mesleki gelişimini sürdürebilir kılmasıdır. Lisans ve lisansüstü dönemin neredeyse tümünde zaten devam ettiği düşünülen mesleki donanım, nihai atanmadan sonra tam zamanlı etken çalışma hayatıyla perçinlenmektedir. Burada, mesleki donanımdan kasıt, mesleğin pedagojik boyutudur. Kuramsal gelişim ise öğretmenin alan uzmanlığıyla ilgilidir. Alan bilgisi ve yeterliği adayın beş yıllık başarılı üniversite hayatıyla sınırlı kalmaz. Öğretmenlik yaparken kuramsal eğitim, bilimsel araştırma ve tez hazırlama boyutlarında alan uzmanlığı şeklinde devam eder. Bu anlamda öğretmenden beklenen, bilgi, donanım, beceri ve uygulamalarda asla zamanın gerisinde kalmaması ve hayat boyu düzenli olarak biçimlenim almayı kabul etmesidir. Anılan biçimlenimlerde öğretmenden uluslararası performans da beklenmektedir. Öğretmen, diğer Avrupa ülkelerinde ve dünyadaki öğretmenlik mesleği ve alan bilgisi konularındaki gelişmeleri bilmek ve izlemekle yükümlüdür. Bu konuda, öğretmenden, devletin sağladığı hareketlilik olanaklarından yararlanması, farklı ülkelere giderek bilgi ve görgüsünü yerinde geliştirmesi, kültürlerarası kişilik kazanması beklenir. Bu nedenle, her öğretmen, anadili yetkinliğinin dışında bir veya iki yabancı dil yetkinliğine sahip olmalıdır.

- *Dijital ortam becerisi*

Fransa'nın öğretmen yetiştirme reformu çerçevesindeki en büyük ülkülerinden biri de, öğretmenlerini dijital ortam becerisine sahip ve bu ortamla yakından ilgili kılmak istemesidir. 2013 yılında Fransa, öğretmenlerinden, dijital ortamda ders vermekte uzmanlaşmalarını, öğretmen yetiştirme kurumlarından da bu uzmanlığı destekleyecek çalışmalar yapmasını istemektedir. Nitekim Fransa'nın "Fransız Dijital Üniversitesi" (Université numérique France) adlı çok kapsamlı bir projesi bulunmaktadır. Fransa'daki öğretmen yetiştirme ve yükseköğretim reformu, üniversitede öğretmen yetiştiren öğretim elemanlarının ve yetişen öğretmenlerin mesleklerini yaparken, dijital eğitim-öğretim ortamının bir parçası olmalarını öngörmektedir. Bu doğrultuda yapılan çalışmalardan bazıları şöyle sıralanabilir:

- 12 Ekim 2012'de, Fransa, yükseköğretim ve araştırma için açık kaynak (open source) modellerinin dijital tabanda yaygınlaşması ve kuvvetlenmesi için belli birlik (konsorsiyum) ve vakıflarla bir protokol imzalamıştır. Université de Valenciennes ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın ortak geliştirdikleri *Campus Numérique-Volet 2* ve *Université Numérique régionale* adlı iki proje kapsamındaki bu protokol, *Fransız kollaboratif konsorsiyumu* (ESUP-Le consortium français), *Uluslararası konsorsiyum* (JASIG-Le consortium international) ve *Sakai Vakfı* (Sakai Project organization foundation) arasında imzalanmıştır. Bu ortaklık, Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı tarafından yürütülen çalışmaları uluslararası platforma taşımıştır (Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche, ESUP-Portail 2012).

- Aynı bakanlık tarafından, dijital uygulamaların ülke genelinde tutarlı bir şekilde hayata geçirilmesini ve uluslararası görünürlüğün sağlanmasını destekleyen, *Yükseköğrenim İçin Dijital Görev* (MINES-Mission numérique pour l'enseignement supérieur) adlı oluşum kurulmuştur.

- Fransa, Mayıs 2012'de, 66 ülkenin katılımıyla Benin'de gerçekleşen *e-learning Afrika* konferansına katılmıştır.

- Nisan 2012'de, *Uluslararası Dijital Çağda Üniversite Kolokyumu* (CIUEM), Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı ile ortaklaşa, Lyon Üniversitesi tarafından düzenlenmiştir.

- *Beyaz Kitap: Fransız Yüksek Öğretiminde ePortfolio Girişimi* (Le livre blanc: la démarche ePortfolio dans l'enseignement supérieur français) adlı beyaz kitabın birinci, ikinci ve üçüncü kısımları Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı tarafından yayınlanmıştır. Bu kitap, özellikle üniversite öğretim elemanlarına, dijital üniversite girişiminin amaçlarını, nedenlerini, inceliklerini ve bu alandaki gelişmeleri açıklayan bilgileri içermektedir. Kitabın dördüncü ve

beşinci kısmı hazırlanmaktadır. (Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche 2013e)

Resmi organlar, dijital üniversitenin sunacağı dört temel etkinlik alanı saptamıştır: Organize olmak, bilgilenmek, akademik çalışma yapmak, iletişim kurmak. Eğitimciler, öğrenciler ve araştırmacılar için bu etkinliklerin sağladığı avantajlar şunlardır:

- Kalıcı ve güvenilir bilgi kaynaklarına erişim garantisi
- Özellikle öğrenciler için bilgiye ulaşım ve araştırma yapma eşitliği
- Son kullanıcı konumundaki öğrenciler için çok önemli bir olanak olan 23 bin kaynağa ve 6 bin görsele ulaşım fırsatı
- Eğitimciler için eğitim organizasyonunda kolaylık ve hafiflik
- Kullanıcılar için eğitimlerini kişileştirme olanağı
- Daha fazla iletişim kurma özgürlüğü.

Öğretmen yetiştirme, toplumların ekinsel ve siyasi yapıları ile ülkeden ülkeye değişse bile, evrensel değerleri ve insanlık nesillerini yapılandırmadaki katkısı ile sürekli gelişime en açık alanlardan biridir. Bu bağlamda, ülkelerarası farkındalık (bu çalışmanın kapsamında Fransa ile Türkiye arasında) öğretmenlik mesleğinin gelişimi ve sorunlara çözüm üretme anlamında önem taşır.

4. GENEL KARŞILAŞTIRMALAR ve SONUÇ

4.1. Türkiye ve Fransa Bağlamında Genel Anlamda Benzeşimler ve Farklar

Her iki ülkenin öğretmen yetiştirme sistemi merkeziyetçi yapıdadır. Ülkemizde, öğretmen adaylarının üniversite düzeyinde eğitim-öğretimleri, Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenir. Gerekli ortak çalışmalar, Milli Eğitim Bakanlığı'yla ve üniversite kurumlarıyla birlikte yapılır. YÖK'ün, toplumsal ihtiyaçlar ve Avrupa Yükseköğretim Alanı (European Higher Education Area) yeterlikleri çerçevesindeki iyileştirme çalışmaları için, kurumsal ve toplumsal paydaşlardan görüş alınır. İlkesel anlamda, her iki ülkenin merkeziyetçi yapısı benzeşse de, uygulamada Fransa, günümüzde gitgide esnekleşen yapısı ile dikkat çekmektedir. Bu ülkede, yapılması düşünülen iyileştirmelerin düzenlenmesinde, resmi makamların olduğu kadar, sivil kitlelerin yoğun bir şekilde ifade ortamı bulan görüşleri ciddi boyutlarda etkilidir.

Ada ve Baysal (2013a s: 111), ülkemizde, öğretmen yetiştirme programlarının genellikle, %50-60 alan bilgisi ve becerileri, %25-30 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, %15-20 genel kültür dersleriyle YÖK tarafından geliştirildiğini belirtmişlerdir. Ancak araştırmalarda, alan bilgisi ve meslek bilgisi arasında paralellik olmadığına işaret edilmektedir. Özoğlu (2010 s: 12) araştırmasında, öğretim elemanları arasında yeterli derecede biçimlenim bilgisi olmayan alan bilgisi uzmanlarına, alan eğitimine yeterince önem vermeyen eğitim bilimcilere ve bundan doğan iki uçlu yapıya değinmiştir. Bu konuda, Ayas (2005), branş öğretmeni yetiştiren öğretim elemanların çoğunluğunun Fen-Edebiyat mezunu alan uzmanları olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca, öğretmen yetiştirmede, son yıllarda, genel kültür açısından, seçmeli derslerin çeşitliliği artırılmıştır ve tezli yüksek lisans yapmak zorunlu değildir.

Fransa'da alan bilgisi yeterliği, lisansüstü eğitimi alma ve araştırma tezi hazırlama şartıyla sağlanılmak istenmiştir. Bunun yanında, meslek bilgisine aynı derecede önem verilmektedir. Özellikle, sınıf yönetimi, etkili iletişim ve sorun çözme konularında öğretmenlerin üst düzey beceriye sahip olmaları istenmektedir ve bu konulardan ödün verilmemektedir. Entelektüel donanım, genel kültür ve yabancı dil bilgisinin yeri de büyüktür.

Aşamalar

Ülkemizdeki öğretmen yetiştirme kurumları Eğitim Fakülteleridir. Fransa'da olduğu gibi belli bir fakültede ve alanda yükseköğrenime başlanıp eğitim devam ederken ilgili alanın öğretmenliğini seçmek ya da seçmemek söz konusu değildir. Eğitim süresi ilköğretim öğretmenliği için dört yıldır. Ortaöğretim alan öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans düzeyine çekilmiştir ve son düzenlemeye göre süresi beş yıldır. Ayrıca, Fen-Edebiyat Fakültesi mezunlarının ortaöğretim alan öğretmeni olabilmeleri için, 1997'den beri devam eden tezsiz yüksek lisans uygulamasına, 2010-2011 döneminde son verilmiştir (Ada ve Baysal 2013b, s. 112); bunun yerine, 2012-2013'de yürürlüğe giren kararla pedagojik biçimlenim kursuna katılma olanağı verilmiştir. Mezunlar, öğretmenlik yapabilmek için, Bakanlık Kamu Personeli Sınavı'na girmelidir. Ortaöğretim öğretmen adayları, 3,5 yıl boyunca Fen-Edebiyat Fakültelerinin ilgili bölümlerinde eğitim alıp 1,5 yıl Eğitim Fakültesi'nde kuramsal ve uygulamalı olarak öğretmenlik biçimlenimi aldıkları tezsiz yüksek lisans öğrenimi görmektedir (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi 2013). Ancak, Aslan (2003, s: 23-37), Eğitim Fakültesi öğrencilerinin, Fen-Edebiyat Fakültelerinde bir yük olarak algılandıklarını belirtmiştir. Ülkemizde, toplam beş yıl olan bu süre, Fransa'da, 2012-2013 reformundan sonra, yedi yıldır. Aradaki fark, Fransa'da zorunlu olan iki yıllık lisansüstü ve tez çalışmasından kaynaklanmaktadır.

Özellikler

Ülkemizde, öğretmen adaylarının alan eğitimi çok büyük önem taşımaktadır. Fransa'da, adayların alan eğitimi uzmanlığının teminatı için, lisansüstü çalışma yapmaları ve araştırma tezi vermeleri günümüzde zorunlu olmuştur. Ancak, bu ülkenin üzerinde ısrarla durduğu konu, uygulama eğitimidir; kuramsal eğitimle bütünleşik olmasına rağmen süresi uzatılmak istenmektedir ve etkin biçimde aralıksız devam ettirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

Enstitü ve Yüksekokullar

Ülkemizde, 1982'den önce, ilk ve orta öğretime öğretmen yetiştiren, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Eğitim Enstitüleri vardı. Bunlar, Fransız sisteminde her zaman var olan Öğretmen Enstitülerini andırmaktadır. Ülkemizde, günümüzde, öğretmen yetiştirmeye ilgili olarak Eğitim Bilimleri Enstitüleri vardır. Fransa'da olduğu gibi üniversiteye bağlıdır ancak görevleri farklılık gösterebilir. Gerekli şartları yerine getiren mezunlara lisans sonrası tezli yüksek lisans ve doktora eğitimleri verilir. İlk ve orta dereceli okullarda öğretmen olabilmek için tezli yüksek lisans şartı bulunmadığından, bu kurumlar çoğunlukla üniversitelere öğretim elemanı yetiştirirler.

1981 öncesinde, daha sonra Eğitim Yüksek Okulu adını alan, iki yıl süreyle sınıf öğretmeni yetiştiren Yüksek Öğretmen Okulları vardı. Eğitim süresi, YÖK'ün kararıyla, 1989'da dört yıla çıkarıldı. 1992'de Fakültelele bağlı programlara dönüştürüldü (Ada ve Baysal 2013c, s. 109). Fransa'da son reformla, öğretmen yetiştiren enstitüler kaldırılmış; işlevsellik anlamında, bu kurumların adı, öğretmen biçimlenimleri, seçme sınavlarına hazırlık, araştırma tezi gibi çalışmaları yaptırmaktan sorumlu olan yüksekokullar olarak değiştirilmiştir.

Enstitü, Yüksekokul gibi kurumların, eski tarihlerde Milli Eğitime bağlı olup günümüzde Üniversite bünyesine alınmaları, verdikleri eğitimin süresi, adlarının yenilenmesi gibi değişiklikler, eğitim-öğretim hayatı devam ettikçe şekillenen toplumsal ihtiyaçlara, siyasi gelişmelere ve iyileştirme çabalarına göre, her iki ülkede de zaman zaman tekrarlayan durumlardır.

Sınavlar

Ülkemizde ilk ve ortaöğretim öğretmeni olabilmek için, Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine (MEB, Resmi Gazete Tarihi:

06.05.2010 Resmi Gazete Sayısı: 27573) göre, Orta Öğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans programını, pedagojik biçimlenimi tamamlamış olmak; ilköğretim sınıf öğretmenliğini, İngilizce öğretmenliği için İngilizce Öğretmenliği Sertifikası programlarından birini tamamlamış olmak ve Kamu Personel Seçme Sınavında, atanacağı alan için Bakanlıkça belirlenen taban puan ve üstünde puan almış olmak gerekir.

Fransa'da da, mesleğe kabul edilme koşulu olan merkezi sınavlar çok ciddi şekilde düzenlenmiştir. Güncel olarak, okuduğu Fakültenin birinci sınıfının sonuna gelen öğrenci geleceğin mesleği olarak öğretmen olmaya karar verirse, bununla ilgili ilk sınava girer. Sonrasında, lisans bitiminde ve topluma hizmet uygulaması çerçevesinde üniversite öğrencisiyken yaptığı öğretmenliğin sonunda ve akademik sınavlarının tümünde başarılı olduktan sonra, tekrar öğretmenlik seçme sınavına girer.

Uygulama

Ülkemizde uygulama eğitimi köklüdür. 1998'deki iyileştirmelere göre, "Okul Deneyimi I" dersinde öğretmen adayı, uygulama okulunu yapısal ve işleyiş açısından, bir dönem boyunca, haftada bir saat gözlemler. "Okul Deneyimi II" dersinde, öğrencileri tanıma, izleme, öğretmenle birlikte etkinlik üretme aynı süreyle yapılır. Ayrıca, okulda öğrenme-öğretme sürecinde gözlem, uygulama ve değerlendirme yapmayı içerir (Ada ve Baysal 2013d). "Öğretmenlik Uygulaması ve Semineri" dersinde ise, bir dönem boyunca haftada altı saattir; seminer için haftada iki saat ayrılmıştır. YÖK'ün (1998) düzenlemesine göre, öğretmen adayından, sınıflarda ders yapması, konu ve araç-gereç hazırlığı, öğretmenle görüşmesi, öz değerlendirme yapması beklenir. Uygulama deneyimi, seminer dersinde üniversitede eğitim elemanları ve öğretmen adaylarıyla paylaşılır.

Fransa'da, uygulamaların aşamaları ve içerikleri genel anlamda ülkemizde olduğu gibidir, fakat öğretim süresi boyunca dağıtılmıştır, yani kuramsal eğitimle bütünleşiktir. Adayın üniversitede okuduğu sınıf yükseldikçe bu aşamalar hayata geçirilir. Adayın deneyimli danışman-rehberi, adayla ilgili ayrıntılı bir portfolyo dosyası tutar ve yeterliğine bu şekilde karar verilir.

Biçimlenim

Ülkemizde, pedagojik biçimlenim, YÖK'ün 2010 yılı ölçütlerine göre, lisansın beşinci yarıyılından başlayıp iki yıla yayılır. Ağırlıklı ortalaması dört üzerinden en az iki buçuk olan ve alttan en fazla iki dersi bulunan öğrenciler, Fakültelerin biçimlenim kurslarına kabul edilirler. Biçimlenimi olmayan mezunlar bu kurslara kontenjan varsa katılabilirler; başvuru sayısı kontenjanı aşarsa, mezun adaylar mezuniyet not ortalamasına göre sıralanır. 2012-2013 döneminde YÖK, yeni sertifika programlarının açılmasına karar vermiş, pedagojik biçimlenim kurslarını kaldırmıştır. Pedagojik Formasyon Sertifika Programı ücretlidir (Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi 2013). Ülkemizde ayrıca, profesyonel öğretmenler için, Milli Eğitim Bakanlığı'nın düzenlediği hizmet içi biçimlenimler vardır. Özoğlu'na göre (2010, s: 20), ülkemizde hizmet içi eğitimle ilgili iki büyük sorun vardır: Birincisi, görev yapan 700 binin üzerinde öğretmen olmasına rağmen, MEB'in 2009 yılı bütçesinde hizmet içi eğitim için ayrılan kısmın yaklaşık olarak öğretmen başına sadece 17 TL olmasıdır. İkincisi, söz konusu eğitimlerde MEB ile yükseköğretim kurumlarının yeterince işbirliği yapamamasıdır. Ülkemizde ayrıca öğretmenlere yurtdışında eğitim alma olanağı da tanınmıştır.

Fransa'da ücretsiz olan pedagojik biçimlenim derslerinin verilmesinden günümüzde yüksekokullar sorumludur. Biçimlenim, uygulamada olduğu gibi, lisans süreciyle bütünleşiktir. Mesleğe profesyonel olarak giren öğretmenler için hizmet içi eğitimler çoktur. Biçimlenim, hizmet öncesi ve sonrası sürekli olarak devam eder. Öğretmenlerin, Avrupa ülkelerinde hareketliliğe katılmaları ve kesinlikle yabancı dil bilgisine sahip olmaları biçimlenim konuları arasındadır. Mesleki yeterliğin sürekliliği biçimlenimle sağlanır.

Danışman-Rehberlik

Ülkemizde, öğretmen adayının okuduğu fakülteden “uygulama öğretim elemanı” belirlenir; kendisi öğretmen adayına uygulama dersleri sırasında rehberlik eder, çalışmalarını planlar, danışmanlık yapar, deneyimli okul öğretmeniyle değerlendirme yapar ve adayın performansını not olarak fakülteye bildirir. Adayın uygulama okulundaki deneyimli öğretmen de sürece katılır.

Fransa'da danışman-rehber öğretmen, uygulama okulundaki deneyimli öğretmendir. Görevleri ve adayla olan işbirliği ülkemizdekiyle genel anlamda aynıdır. Önemli bir fark, danışman-rehber öğretmenle adayın birlikte yaşadıkları sürecin Fransa'da oldukça uzun olmasıdır. Ayrıca, fakülteden bir uygulama öğretim elemanı bulunmaz.

Özendirme politikası

Ülkemizde, öğretmenlik mesleği saygın ve zor bir meslektir. Atanma sorunlarına rağmen, öğretmenlik mesleğine ilgi devam etmektedir. Öğretmenlik mesleğine giriş, adaylık süreciyle başlar. Aday öğretmen olarak okullara atananlar, adaylık sürecinde görecekları eğitimde başarılı olmaları ve meslekte bir takvim yılını doldurmaları halinde, asıl öğretmenliğe geçiş yapabilirler (Ada ve Baysal 2013e. s: 218). Aday öğretmenler maaşlı çalışırlar.

Fransa'da aday öğretmenlere maaş yanında, burs ve devlet yardımı verilir çünkü Fransa, gelecekte doğabilecek öğretmen sıkıntısını öngörmüş ve 2012-2013 döneminden itibaren bu mesleği, geleceğin mesleği olarak tanıtmaya başlamıştır. Ayrıca, aday öğretmen statüsü, adaya, mezun olduktan sonra değil, lisans sırasında verilir.

Fransa'daki özendirme politikasının bir anlamda benzerine, Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü'ne bağlı Anadolu Öğretmen Liselerinde rastlıyoruz. Bu liselerin mezunlarına, alanlarıyla ilgili bölümleri tercih etmeleri durumunda, üniversiteye giriş merkezi sınavlarında ek puan ve ilk beş tercihte yerleşenlere bursluluk hakkı verilmesi teşvik edicidir. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürü Ömer Balıbey'in açıklamasına göre, 2007'de Boğaziçi Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi'nin İngilizce Öğretmenliği programlarının tamamına Anadolu Öğretmen Lisesi Mezunları yerleşmiştir (Zaman Gazetesi, 13 Temmuz 2009).

Yeterlikler ve Genel Nitelikler

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Öğretmen Genel Yeterlikleri (2006) içinde yer alan lisans, kişisel ve mesleki yeterlikleri incelediğimizde, Fransa'dakilerle ilkesel ve evrensel boyutta uyumunu görüyoruz. Buna rağmen, yeterliklerin, toplumların yapıları ve kültürleri nedeniyle kendilerine özgü nitelikler barındırması da doğaldır.

Ülkemizde bu konuda Avrupa standartlarıyla ilgili resmi çalışmalar yürütülmektedir. Nitekim çağımızda eğitim uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Türkoğlu (2005), Avrupa Birliği ülkelerinde eğitimin amacının ve bir dereceye kadar sorunlarının ortak olduğunu belirterek, birlik üyesi ülkelerde eğitim sorunlarındaki benzerlikler nedeniyle alınan önlemler kadar uygulanan çözümlerde de benzerlik ve ortaklık olacağını, ülkelerin ortak araştırma projelerine ağırlık vereceklerini belirtmiştir.

Bilgisayar ve internet teknolojilerinin öğretmen adaylarının eğitim-öğretimleriyle bütünleştirilmesi amacıyla Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı adlı ders programlarda yerini almıştır. Fakat 2007 tarihli bir araştırmaya göre, 25 Eğitim Fakültesi'nde bilgisayar başına düşen öğrenci sayısının 40'ın üzerinde, 7 Eğitim Fakültesi'nde bu sayının 100'ün üzerinde olduğu saptanmıştır (Göktaş, Yıldırım ve Yıldırım 2008, s: 30-50). Bununla birlikte, Erdemir, Bakırcı ve Eyduran (2009, s: 105), öğretimde teknoloji kullanmada öğretmen adaylarının özgüven düzeyleri konulu araştırmalarında, öğretmen adaylarının öğretim amaçlı teknolojiyi eğitimde kullanma becerilerinin istenen düzeyde gelişmiş olmadığını belirtmektedirler. Genel

nitelikler alanında Fransa'nın 2013 reformu, öğretmenlerinin dijital çağa, bu konuda daha bilgili, becerikli ve donanımlı girmelerini, dijital eğitim-öğretim ortamına olumlu yaklaşımlarını istemektedir. Yayınlanan Beyaz Kitap, üniversite öğretim elemanlarını ve onların öğrencileri olan öğretmen adaylarını dijital ortama alıştırmaya ve yakınlaştırmaya amacını taşımaktadır.

4.2 Sonuçlar

21. yüzyılın başında Fransa, öğretmen yetiştirmede bir dizi yeniliğe imza atmıştır.

Devlet politikası bağlamında,

- Öğretmenlik mesleğinin değerini ve statüsünü yükseltmek için, 2013 yılında devlet eliyle kampanyaya başlatılmıştır.

- Aktif toplum dinamiğinin gerilememesi ve işsizlik oranının düşürülmesi için, demokratik bir çare olarak, öğretmenlik mesleğinin profili toplumun tüm kesimlerine açılmıştır.

- Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı'nın ortak eylem ilkesiyle hareket etmeleri etkinleştirilmiştir.

- Günümüzde öğretmen fazlası olduğu görüntüsü olmasına rağmen, yakın gelecekte emekliye ayrılacak öğretmen sayısı yüksektir. Öğretmen açığı krizinin çıkacağı öngörülerek bununla ilgili önlem alınmıştır. Beş yıllık dönem için, Milli Eğitim Bakanlığı, 2013-2014 için 43 bin olmak üzere 54 bin öğretmen ve tarım sektörü için 1000 eğitici kadrosu, Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı 5 bin öğretim elemanı kadrosu açmayı üstlenmiştir.

Alan bilgisi bağlamında,

- Üniversitelerde, ilk ve orta öğretim için öğretmen yetiştirme süresi beş yıldan yedi yıla çıkarılmıştır. Alanında/alanlarında lisansüstü eğitim almak ve araştırma tezi hazırlamak zorunlu olmuştur.

Uygulamalar bağlamında,

- Uygulamanın alan eğitimine paralel olarak lisans dönemiyle bütünleşik olması için önlemler alınmıştır.

- Öğretmen yetiştirmenin ekosistemi yeniden gözden geçirilmiştir. Uygulama boyutunda, öğretim elemanlarının ve onların yetiştirdikleri öğretmenlerin günlük yaşamın işleyiş ve deneyiminden kopuk, sadece kuramsal bilgiyle donanmış olmamaları için, okullarda uygulamanın yanında şirketlerde uygulama teşvik edilmektedir.

Toplumsal ve ekonomik bağlamlarda,

- Her kesimden öğretmen adayına, mezun olmadan önce, ön işe alım sistemiyle aktif öğretmenliğe başlama fırsatı ve mezun olduktan sonra iş garantisi verilmiştir. Lisans ikinci sınıftan itibaren maaş, burs ve devlet yardımı şeklinde üç kalemden oluşan ekonomik destek paketi sağlanmıştır.

Nitelikler bağlamında,

- Öğretmen yetiştirmede yükseköğretimin hizmetine verilmek üzere, kişileştirilmiş, özelleştirilmiş ve daha aktif eğitim yöntemlerinin araştırılması ve uygulanmasının desteklenmesine karar verilmiştir. Bu anlamda, araştırma ve bilgi kaynaklarına herkesin eşit ve kolaylıkla erişimini sağlamak, üniversitelerde öğrenim gören tüm öğrencilerin ulaşım, iletişim, donanım, parasal kaynak farklılıklarını ortadan kaldırmak, öğretim elemanlarının derslerini öğrenenler kitlesine her koşulda ulaştırabilmek, bireysel çalışma ve eğitim alma ortamı yaratmak, eğitim-öğretim-öğrenimde hafiflik, pratiklik sağlamak için *Dijital Üniversite Fransa* projesine başlanılmıştır.

Fransa, eksiklerini ve sorunlarını saptayarak, öğretmen yetiştirmenin niteliğini somut bir şekilde yükseltme çabasıdadır. Genel bir açıdan bakınca, kurumların ve öğrencilerinin

olanaklarına ve ihtiyaçlarına göre esneklikle şekillenebilen öğretmen yetiştirme program ve politikalarının daha etkin ve verimli olabildiklerini görmekteyiz. Ayrıca, toplumdaki statülerinin yükseltilmesi için, öğretmenlerin çağdaş biçimlenimlerle sürekli donatılmasına ve maddi olanaklarının iyileştirilmesine önem verilmelidir.

5. KAYNAKLAR

- Ada, S., Baysal, Z.N. (2013a, 2013b, 2013c, 2013d, 2013e). *Pedagojik-Androgojik Formasyon ve Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Aslan, A. (2003). Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırılmalarına ilişkin bir değerlendirme. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6(9).
- Ayas, A. (2005). Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırılmaları Süreci: Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. M. Özbay (Ed), Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu S:157-161 içinde. Ankara: Gazi Üniversitesi. Özoglu, M. (2010, Şubat). Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Sorunları. *Seta Analiz*. Sayı 17, s : 13 içinde.
- Blanc, C. (2004). *Pour un écosystème de la croissance : rapport au Premier ministre*. Assemblée nationale, Rapport au Premier ministre, Rapporteur Mathieu Louvot inspecteur des finances. [Çevrim-içi: <http://www.ladocumentationfrancaise.fr/rapportspublics/044000181/index.shtml>], Erişim tarihi: 27.04.2013.
- Erdemir, N., Bakırcı, H. ve Eyduran E. (2009). Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknolojiyi Kullanabilme Özgüvenlerinin Tespiti. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*. Yıl 6. Sayı 3. Aralık 2009. [Çevrim-içi: <http://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/124754-2011090210554-10.pdf>], Erişim tarihi: 05.05.2013.
- Fioraso, G. (2012a, 2012b). Discours du 10 décembre 2012. *Une réforme de la formation des enseignants pour redonner à ce métier toute son attractivité*. [Çevrimiçi: <http://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr>], Erişim tarihi: 25.01.2013.
- Göktaş, Y., Yıldırım, Z., ve Yıldırım, S. (2008). Bilişim Teknolojilerinin Eğitim Fakültelerindeki Durumu: Dekanların Görüşleri. *Eğitim ve Bilim, Cilt 33, Sayı 149*, Sayfa 30-50. [Çevrim-içi : <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/638/109>], Erişim tarihi: 28.03.2013.
- IUMF de Créteil. (2013). *La masterisation*. [Çevrim-içi: <http://www.iufm.u-pec.fr>], Erişim tarihi: 10.4.2013.
- La commission des finances, de l'économie générale et du plan. (2005a). Rapport d'information. *La gestion des personnels enseignants des premier et second degrés n'exerçant pas devant des classes de l'enseignement scolaire*. [Çevrim-içi : <http://www.assemble-nationale.fr/12/rap->], Erişim tarihi: 22.03.2013.
- La commission des finances, de l'économie générale et du plan. (2005b). Rapport d'information. *La gestion des personnels enseignants des premier et second degrés n'exerçant pas devant des classes de l'enseignement scolaire*. p.7. [Çevrim-içi: <http://www.assemble-nationale.fr/12/rap->], Erişim tarihi: 22.03.2013.
- Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi. *Ortaöğretim Fen, Matematik Alanlar*. [Çevrim-içi: <http://www.aef/bolumler/oo-fen-matematik-alanlar/>], Erişim tarihi: 20.04.2013.
- Marmara Üniversitesi MÜSEM Sürekli Eğitim Merkezi. (2012). *2012-2013 Eğitim-Öğretim Yılı Pedagojik Formasyon Sertifika Programı Duyurusu*. [Çevrim-içi: <http://musem.marmara.edu.tr/icerik/397>]. Erişim tarihi : 21.04.2013.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2013). Meb Mevzuat. *Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği*. [Çevrim-içi: http://mevzuat.meb.gov.tr/html/23573_0.html,] Erişim tarihi: 02.05.2013.
- Ministère de l'Enseignement Supérieure et de la Recherche. ESUP-Portail. (2012, 26 Kasım). *Ouverture internationale dans le domaine des usages du numérique*. [Çevrim-içi: <http://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr>], Erişim tarihi: 10.04.2013.
- Ministère de l'Enseignement Supérieure et de la Recherche. (2013a, 28 Şubat). Bulletin officiel spécial No1 du 28 février 2013. *Application des articles L. 5134-120 du code de travail et de l'article L. 322-58 du code de travail à la Mayotte*. [Çevrim-içi: <http://www.menh1238207d-MESR : enseignementsup-recherche.gouv.fr>], Erişim tarihi: 09.04.2013.
- Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche. (2013b, 28 Şubat). Bulletin officiel spécial No1 du 28 février 2013. *Gestion financière du dispositif des emplois d'avenir professeur*. [Çevrim-içi: <http://www.menh1238207d-MESR : enseignementsup-recherche.gouv.fr>], Erişim tarihi : 06.04.2013.

- Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche. (2013c, 28 Şubat). Bulletin officiel spécial No1 du 28 février 2013. *Taux des bourses de service public*. [Çevrim-içi: <http://www.menh1238207d-MESR:enseignementsup-recherche.gouv.fr>], Erişim tarihi : 06.04.2013.
- Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche. (2013d, 28 Şubat). Bulletin officiel spécial No1 du 28 février 2013. *Montant de l'aide de l'Etat pour les emplois d'avenir professeur*. [Çevrim-içi: <http://www.menh1238207d-MESR:enseignementsup-recherche.gouv.fr>], Erişim tarihi : 09.04.2013.
- Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche. (2013e, 12 Nisan). Le livre blanc : *La démarche ePortfolio dans l'enseignement supérieur français. Cahier No1, Cahier No2, Cahier No3*. [Çevrim-içi: <http://www:enseignementsup-recherche.gouv.fr>], Erişim tarihi : 12.04.2013.
- Ministère de l'Éducation nationale. (2010, 22 Temmuz). Bulletin officiel No 29 du 22 juillet 2010. *Définition des compétences à acquérir par les professeurs, documentalistes et conseillers principaux d'éducation pour l'exercice de leur métier*. [Çevrim-içi: <http://www.éducation.gouv.fr>], Erişim tarihi : 10.04.2013.
- Özoğlu, M. (2010, Şubat). Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Sorunları. *Seta Analiz. Sayı 17*. [Çevrim-içi: <http://www.setav.org/ups/dosya/20275.pdf>], Erişim tarihi: 25.04.2013], Erişim tarihi : 10.04.2013.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, (2010). Meb Mevzuat, *Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, Resmi Gazete Tarihi: 06.05.2010 Resmi Gazete Sayısı: 27573*. [Çevrim-içi: http://mevzuat.meb.gov.tr/html/27573_0.html], Erişim tarihi : 21.04.2013.
- Türkoğlu, A. (2005). Avrupa Birliği Sürecinde Eğitimi Etkileyen Faktörler. *Millî Eğitim Üç Aylık Eğitim Ve Sosyal Bilimler Dergisi*. Bahar 2005, Yıl 33, Sayı 166 özel sayı. [Çevrim-içi: http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-turkoglu.htm], Erişim tarihi : 28.04.2013.
- YÖK Fakülte Okul İşbirliği Öğretmen Eğitimi Dizisi. (1998). *YÖK/ Dünya Bankası Millî Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi*. Ankara.
- Zaman Gazetesi. (13 Temmuz 2008), Boğaziçi ve ODTÜ'nün İngilizce bölümlerini öğretmen liseliler dolduruyor. [Çevrim-içi: http://www.zamancon.tr/gundem_bogazici-ve-odtunun-ingilizce-bolumlerini-ogretmen-liseliler-dolduruyor_713504.html], Erişim Tarihi: 01.01.2013.

Extended Abstract

As in our country (Turkey), in France as well, teachers and their education are the most fundamental issues of education system. Nowadays, projects created in order to deal with existing problems in the field, related solutions and renovations are an inseparable part of French State managements. France has always got a traditional attitude about teacher education quality and according to this, about qualified characteristics of primary and secondary education at academic, pedagogical and economic levels. In this context, at the end of 2012, as the continuation of a started reorganization, a reform concerning higher education of future teachers has been realized. This reform contains a new politics and a system of theoretical teaching, academic training, training at school and ensuring permanent job. The reform is prepared by the partnership of French Higher Education and Research Ministry and French National Education Ministry. Improvements are based on the principle of re-appealing teaching profession in the society.

In this article, descriptive method is used in order to examine the politics, system and applications that France is implementing in 2013. To this end, in the research, the scan of three periods is made one by one: pre-period of 2007-2008 with the periods of 2007-2008, 2008-2010 and 2010-2013. This method has served to see the progressivity of renovations and reactions in return. The subjects are categorized as follows: In the introduction, the reasons and the aim of the research are indicated. Then, the targets, the specifications of the new system, the comments and a general comparison between France and Turkey are pointed out. The sources are official publications of French State establishments, national and international scientific publications, French written media and social media with recognized sources.

Teacher education is based on some principals in France. These principles are in accordance with the under system of consultancy as well as with the encouraging facilities special to the 2013 period. General qualifications, professional qualifications, pedagogical qualifications, digital teaching ability are renovating sides of teacher qualifications described in this article. Teaching Colleges, Institutes and teacher selection exams are essentially taking place in the reform. That's why a section is particularly conserved to the subject.

The study considers that similarities and analogical problems exist in different countries the reason why we look over the example of France, one of the most developed European countries. In this respect, it would be possible to illuminate equivalent subjects in our country. The comparison we made, points out that the two countries have both centrist structures even though French structure is more flexible. In the contexts of disciplinary education and professional abilities, the most important matter for France, is professional training. When compared to our country, professional training takes seriously more time in France and is integrated with disciplinary education. In addition, the duration of disciplinary education for graduate and postgraduate levels is different in two countries as well as master degree and research thesis conditions.

According to the findings of the study, in France, the period of teacher education and training has been gradually increased. Postgraduate studies and research in the teaching discipline is furthermore a fulfillment for the teachers. Moreover, teachers should have a master degree and a scientific research thesis in the teaching discipline. Teaching practice training in primary and secondary classrooms is imperative and is extended on almost all academic periods. As for lifelong training, it is a matter of vital importance. Pedagogical approaches particularly in classroom management, finding solutions to the probable problems, communicational skills, teaching techniques and all pedagogical dimensions are mainly important. However, teachers' familiarity with digital environments namely their ability to teach in digital environments is one of the most important training lessons.

In order to fortifying and generalizing the open source models in the field of higher education and research, France initiated important proceedings officially supported. In that framework, France wishes to procreate teachers who have the ability to teach using digital media and who are closely joined to digital environment. In 2013, France trains the teachers for this purpose and asks higher education institutions to help to train future or existing teachers. Indeed, France has got a great project called French Digital University. Consequently, French official establishments identify four main activity areas offered by the digital University: To organize, to inform and be informed, to make academic work and to communicate.

Besides, economic facilities are offered to teachers in order to make teaching profession attractive and demanded in the society. This will bring along the rise of the professional dynamics. Because of that, the government calls the teaching profession as the profession of the future and launches in 2013 a recruitment campaign. The candidates, who will accept to initiate this job, will be remunerated and will have scholarship, additional financial support from the government, salary and recruitment guarantee before and after being graduated. So, they are settled in the position of being a teacher even before being graduated.

Even though teaching training types change from country to country because of cultural and political differences of the societies, they possess universal values and contribute in shaping human generations. That's why it is a field most over open to development. In this perspective, awareness between countries (between France and Turkey in the limits of the present study) imports in teachers' professional improvement and in bringing solutions to problems.

Thus, France wishes and aims to equilibrate the supply and demand of teachers, considered actually as unbalanced. The country presents teaching profession as a promising job and searches for adequate methods to solve as a pre-problem, the lack of teachers for upcoming years.

Key words: France, teaching training, politics of higher education, teaching colleges, professional proficiency.

Kaynakça Bilgisi / Citation Information:

Saydı, T. (2013). Fransa'da öğretmen yetiştirme alanında yüksek öğretim reformu. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [Hacettepe University Journal of Education]*, Özel sayı (1), 327-343.

Saydı, T. (2013). Teacher education reform in higher education field in France [in Turkish]. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [Hacettepe University Journal of Education]*, Special issue (1), 327-343.